

HỎA TỐC**KẾ HOẠCH****Triển khai công tác phòng, chống bệnh dại trên người
trên địa bàn tỉnh Kiên Giang năm 2024**

Căn cứ Quyết định số 2151/QĐ-TTg ngày 21 tháng 12 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình quốc gia phòng, chống bệnh Dại giai đoạn 2022 - 2030;

Thực hiện Kế hoạch số 103/KH-UBND ngày 20 tháng 4 năm 2022 của UBND tỉnh Kiên Giang về việc Thực hiện Chương trình quốc gia phòng, chống bệnh Dại giai đoạn 2022-2030 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang.

Thực hiện Công văn số 616/UBND-KGVX ngày 02 tháng 4 năm 2024 của UBND tỉnh về việc triển khai các biện pháp cấp bách phòng chống bệnh dại.

Sở Y tế ban hành kế hoạch triển khai công tác phòng, chống bệnh dại năm 2024 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang như sau:

I. MỤC TIÊU**1. Mục tiêu chung**

Kiểm soát được bệnh Dại trên đàn chó, mèo nuôi, phần đầu không có người tử vong vì bệnh Dại vào năm 2030, góp phần bảo vệ sức khỏe người dân và cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể

- 100% các huyện, thành phố (sau đây gọi tắt là huyện) có điểm tiêm vắc xin Dại và huyết thanh kháng Dại cho người.

- 100% huyện thực hiện truyền thông nguy cơ và nâng cao nhận thức về phòng, chống bệnh Dại ở cộng đồng, trường học.

- 100% số người được tiêm vắc xin phòng bệnh Dại do động vật cắn được báo cáo qua hệ thống báo cáo quốc gia.

- 90% người bị súc vật nghi dại cắn được phát hiện đến cơ sở y tế tiêm ngừa bệnh Dại.

- Đến năm 2025, giảm 50% số người bị tử vong vì bệnh Dại so với giai đoạn 2017 - 2021.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM**1. Điều trị dự phòng sau phơi nhiễm cho người****1.1. Yêu cầu chung đối với điều trị dự phòng sau phơi nhiễm**

Tất cả những người bị chó, mèo cắn, cào hoặc phơi nhiễm, người có nguy cơ phơi nhiễm với bệnh Đại (những người trực tiếp chăm sóc người lên cơn Đại và những người tham gia giết động vật có biểu hiện bệnh Đại) nhưng chưa được tiêm vắc xin Đại phải được điều trị dự phòng theo phác đồ của Bộ Y tế ban hành.

1.2. Tổ chức điều trị dự phòng

Xây dựng kế hoạch về cung ứng, sử dụng vắc xin phòng Đại cho người bị chó, mèo cắn, người có nguy cơ cao phơi nhiễm bệnh Đại trên địa bàn tỉnh; kiện toàn, mở rộng số lượng các điểm tiêm vắc xin và huyết thanh kháng Đại để phục vụ công tác điều trị dự phòng, đảm bảo khả năng dễ tiếp cận, giá thành thấp, đặc biệt ở khu vực có nguy cơ cao, bảo đảm mỗi huyện có ít nhất 01 điểm tiêm có đủ cơ sở vật chất, trang thiết bị, vật tư và nhân lực cho điều trị dự phòng; đảm bảo đủ trang thiết bị, vắc xin và huyết thanh kháng Đại đã được cấp phép sử dụng; hỗ trợ, điều trị dự phòng cho người nghèo tại các khu vực đồng bào vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, người có công với cách mạng, người tham gia công tác phòng chống dịch và các đối tượng đặc biệt khác.

2. Rà soát, hoàn thiện chính sách về phòng, chống bệnh Đại

- Tham mưu UBND tỉnh về sửa đổi, bổ sung chính sách mua vắc xin Đại cho người; chính sách hỗ trợ vắc xin Đại, tiêm phòng miễn phí cho nhân viên thú y, nhân viên y tế, người tham gia phòng, chống dịch bệnh Đại; điều trị, chăm sóc trong trường hợp rủi ro nghề nghiệp; chính sách hỗ trợ vắc xin Đại, huyết thanh kháng Đại, điều trị dự phòng cho người nghèo/cận nghèo tại các khu vực vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, người có công với cách mạng, một số trường hợp đặc biệt khác.

- Xây dựng, sửa đổi và cập nhật quy chế phối hợp giữa Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với Sở Y tế, bảo đảm kịp thời chia sẻ thông tin bệnh Đại và triển khai nhanh, hiệu quả các biện pháp phòng, chống bệnh Đại.

3. Thông tin, tuyên truyền nâng cao nhận thức, thái độ và thay đổi hành vi

3.1 Nội dung thông tin tuyên truyền

- Đặc điểm và tính chất nguy hiểm của bệnh Đại, đường lây chủ yếu từ động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh sang động vật khác (kể cả con người); cách nhận biết người và động vật mắc bệnh Đại, nghi mắc bệnh Đại và biện pháp xử lý, phòng, chống bệnh Đại ở người và động vật; chủ trương, chính sách và quy định về quản lý nuôi chó, mèo và tiêm vắc xin Đại cho chó, mèo; các biện pháp phòng, chống bệnh Đại; xử lý vi phạm các trường hợp vi phạm, không tuân thủ các quy định về quản lý chó, mèo nuôi, tiêm vắc xin Đại cho chó, mèo, không tuân thủ các biện pháp phòng, chống bệnh Đại.

- Nâng cao nhận thức cộng đồng về tính chất nguy hiểm của bệnh Đại và các biện pháp phòng chống bệnh Đại ở người; hướng dẫn xử lý y tế ban đầu sau khi bị chó, mèo cắn và đến các cơ sở y tế để được điều trị dự phòng kịp thời. Không sử dụng thuốc đông y (thuốc nam, thuốc bắc), các mẹo dân gian hoặc các

loại thuốc khác không theo quy định của ngành y tế thay thế vắc xin để điều trị dự phòng bệnh Đại khi bị chó, mèo cắn.

- Hướng dẫn người dân về cách theo dõi con vật trong thời gian sau phơi nhiễm, đặc biệt thời gian bắt buộc phải theo dõi.

- Các nội dung và tổ chức thực hiện Kế hoạch phòng, chống bệnh Đại, giai đoạn 2022-2030 của UBND tỉnh với mục tiêu quan trọng không có người tử vong vì bệnh Đại vào năm 2030.

3.2 Phương thức thông tin, tuyên truyền

- Truyền thông qua các chương trình truyền hình, phát thanh địa phương.

- Thông tin trên bảng tin công cộng tại nơi đông người, các điểm sinh hoạt văn hóa, sinh hoạt cộng đồng của người dân.

- Tổ chức thông tin, tuyên truyền lưu động ở cơ sở; tuyên truyền, vận động thông qua các báo cáo viên, tuyên truyền viên, cán bộ y tế, thú y cơ sở, các đối tượng có nguy cơ phơi nhiễm cao; xây dựng, in ấn, phát miễn phí các tài liệu tuyên truyền (tờ rơi, pa nô, sách mỏng, sách sổ tay, poster...); truyền thông học đường về phòng, chống bệnh Đại; phát động hưởng ứng và tổ chức mít tinh Ngày “Thế giới phòng chống bệnh Đại” vào ngày 28/9; tổ chức các hội thảo, hội nghị, tập huấn chuyên đề, các buổi tọa đàm, nói chuyện, giao lưu trực tuyến, tổ chức sự kiện.

3.3 Thời điểm và tần suất tuyên truyền

Thông tin, tuyên truyền về các nội dung phòng, chống bệnh Đại trên người và động vật phải được thực hiện thường xuyên, liên tục, đặc biệt vào thời điểm trước mùa nắng nóng (mùa hè), trước thời điểm tổ chức tiêm vắc xin Đại cho chó, mèo nhất là tại các khu vực đông dân cư và có nuôi nhiều chó, mèo, khu vực có nguy cơ cao về bệnh Đại, nơi có người tử vong do bệnh Đại.

4. Điều tra, ứng phó, xử lý ổ dịch

Điều tra, xử lý dịch bệnh Đại trên động vật và người theo hướng tiếp cận “Một sức khỏe” có sự phối hợp của ngành thú y và y tế, bảo đảm tuân thủ các quy định của pháp luật về thú y:

4.1 Chủ nuôi chó, mèo

- Báo cáo, cung cấp thông tin chính xác, kịp thời cho cán bộ thú y, y tế gần nhất khi phát hiện động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh, chết do bệnh Đại.

- Cách ly theo dõi động vật có dấu hiệu nghi mắc bệnh Đại, tiêu hủy động vật mắc bệnh theo hướng dẫn của cơ quan thú y.

- Nghiêm cấm mua bán, giết mổ, sử dụng sản phẩm động vật nghi mắc bệnh; không vứt xác động vật ra môi trường.

- Thực hiện vệ sinh, khử trùng, tiêu độc, tiêu hủy bắt buộc động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh, chết do bệnh Đại.

4.2 Cơ quan thú y chủ trì, phối hợp với cơ quan y tế cơ sở, đơn vị liên quan

- Hướng dẫn thực hiện tiêu hủy ngay động vật mắc bệnh.
- Tiến hành điều tra ổ dịch và lấy mẫu động vật nghi dại để xét nghiệm bệnh Dại.
- Thực hiện tiêm vắc xin Dại trên động vật để phòng, chống dịch bệnh.
- Hướng dẫn thực hiện vệ sinh, khử trùng, tiêu độc, tiêu hủy bắt buộc động vật mắc bệnh, nghi mắc bệnh, chết do bệnh Dại; theo dõi nuôi cách ly động vật nghi mắc Dại cẩn người theo quy định.
- Trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định công bố dịch, công bố hết dịch.
- Báo cáo dịch bệnh theo quy định của Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn.
- Chia sẻ thông tin cho cơ quan y tế để giám sát, phòng chống bệnh Dại.

4.3 Cơ quan y tế chủ trì, phối hợp với cơ quan thú y cơ sở, đơn vị liên quan

- Hướng dẫn xử lý bệnh nhân tử vong do bệnh Dại, mai táng theo quy định của bệnh truyền nhiễm cấp tính nguy hiểm nhóm B. Người trong gia đình tiếp xúc trực tiếp, cán bộ y tế tiếp xúc trực tiếp với bệnh nhân cần được điều trị dự phòng; phối hợp với cơ quan thú y cơ sở để xác định người cần đi điều trị dự phòng, hướng dẫn người bị chó, mèo cắn đi điều trị dự phòng tại các cơ sở y tế.
- Thông báo, chia sẻ kịp thời thông tin người bị động vật nghi dại cắn phải đi điều trị dự phòng tại cơ sở y tế (trong vòng 24 giờ) cho cơ quan thú y địa phương để giám sát, phòng chống bệnh Dại trên động vật.
- Truyền thông hướng dẫn người bị phơi nhiễm với bệnh Dại đến các cơ sở y tế để được điều trị dự phòng.
- Phối hợp với cơ quan y tế cấp huyện điều tra và lập danh sách những người trực tiếp chăm sóc người lên cơn Dại và những người tham gia giết thịt động vật có biểu hiện Dại để vận động, khuyến khích đi tiêm ngừa vắc xin phòng bệnh Dại; thực hiện các biện pháp chống dịch khác theo quy định.

5. Giám sát bệnh dại trên người:

5.1. Giám sát người bị phơi nhiễm

- Người bị chó, mèo cắn và có biểu hiện nghi mắc bệnh Dại phải báo ngay cho cơ quan thú y địa phương thực hiện các biện pháp ứng phó, xử lý ổ dịch Dại trên động vật.
- Tổ chức tiêm phòng bệnh Dại cho người và báo cáo trên hệ thống theo quy định của Chương trình quốc gia phòng chống bệnh Dại trên người.

- Hàng năm, cơ quan y tế cấp tỉnh căn cứ tình hình thực tế tiêm điều trị dự phòng của địa phương có báo cáo ca tử vong về bệnh Đại để xây dựng kế hoạch, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt, bố trí kinh phí triển khai giám sát tiêm phòng vắc xin cho người bị phơi nhiễm bệnh Đại do bị động vật cắn.

- Xây dựng kế hoạch và tổ chức giám sát bệnh Đại trên người trên địa bàn tỉnh; lập bản đồ dịch tễ người bị động vật cắn phải điều trị dự phòng bệnh Đại để dự đoán chiều hướng và đánh giá nhu cầu vắc xin.

5.2. Giám sát bệnh nhân tử vong

- Cán bộ y tế dự phòng có trách nhiệm phối hợp với bệnh viện tổ chức điều tra ngay khi nhận được thông tin, xác minh, lấy mẫu xét nghiệm bệnh nhân lâm sàng lên cơn Đại gửi đến Viện Pasteur TP. HCM để chẩn đoán xác định và tìm sự lưu hành của chủng vi rút Đại.

- Tại khu vực có bệnh nhân tử vong do Đại, phối hợp với đơn vị liên quan tiến hành khử khuẩn và phối hợp với cơ quan quản lý chuyên ngành thú y điều tra xử lý ổ dịch Đại trên đàn chó, mèo tại địa phương (nếu có).

5.3. Nâng cao năng lực giám sát bệnh Đại trên người

Tập huấn các kỹ năng tư vấn, chỉ định và tiêm vắc xin Đại cho cán bộ y tế ở các điểm tiêm vắc xin phòng Đại cho người; kỹ thuật bảo quản và vận chuyển vắc xin, theo dõi sau tiêm; kỹ thuật thu thập, bảo quản và vận chuyển mẫu của người nghi mắc bệnh Đại, bảo đảm an toàn cho người lấy mẫu và chất lượng của mẫu; kỹ năng điều tra, giám sát, chẩn đoán xác định bệnh Đại, phân tích tình hình dịch tễ, xác định vùng, nhóm người có nguy cơ lây truyền bệnh Đại, tiêm phòng vắc xin Đại cho người có nguy cơ cao, xử trí vết cắn, điều trị dự phòng cho người bị chó, mèo cắn, xử lý ổ dịch; phối hợp liên ngành thú y trong việc giám sát, lấy mẫu bệnh Đại trên động vật dựa vào người bị cắn đi tiêm phòng; kỹ năng truyền thông nguy cơ, cách hạn chế bị động vật cắn, truyền thông cộng đồng trước, trong và sau ổ dịch bệnh Đại.

III. KINH PHÍ

Kinh phí thực hiện Chương trình quốc gia phòng, chống bệnh Đại giai đoạn 2022 - 2030 từ nguồn kinh phí Nhà nước, kinh phí do người dân tự đảm bảo và nguồn kinh phí hợp pháp khác.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Căn cứ Kế hoạch này các đơn vị trực thuộc Sở xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện phù hợp với điều kiện thực tế của đơn vị, địa phương để thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ phòng, chống bệnh Đại năm 2024 và tiến tới các mục tiêu giai đoạn 2022 – 2030.

1. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật:

- Sở Y tế giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh là đơn vị thường trực; xây dựng kế hoạch chi tiết triển khai các nội dung của Kế hoạch liên quan đến lĩnh vực phòng, chống bệnh Đại trên người.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, theo dõi, giám sát các đơn vị, địa phương trong việc thực hiện các hoạt động của phòng chống bệnh Đại trên người để phát hiện và xử lý kịp thời các vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai thực hiện trên địa bàn tỉnh.

- Xây dựng, ban hành các tài liệu chuyên môn kỹ thuật, tài liệu tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn về phòng chống bệnh Đại; kiểm tra, giám sát, tham mưu xử lý y tế việc thực hiện công tác tiêm phòng vắc xin Đại và huyết thanh kháng Đại cho người trên địa bàn tỉnh.

- Tổ chức cộng tác truyền thông phòng, chống dịch bệnh cho đội ngũ thực hiện công tác truyền thông giáo dục sức khỏe cấp tỉnh đến cấp xã.

- Quản lý, sử dụng, thanh quyết toán kinh phí và các nguồn lực khác của kế hoạch được phê duyệt bảo đảm đúng mục đích, có hiệu quả và đúng các quy định hiện hành; tổ chức đánh giá, thực hiện báo cáo theo quy định.

- Tham mưu, xây dựng biểu mẫu báo cáo nhằm thực hiện báo cáo tổng hợp hàng tuần về Sở Y tế tình hình bệnh Đại trên địa bàn tỉnh Kiên Giang theo Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ trưởng Bộ Y tế hướng dẫn giám sát phòng, chống bệnh đại trên người.

2. Bệnh viện đa khoa và Bệnh viện sản nhi tỉnh

Tổ chức thu dung, cấp cứu, điều trị và lấy mẫu bệnh Đại trên người. Thông tin cho các đơn vị y tế dự phòng khi phát hiện trường hợp bệnh nhân nghi mắc bệnh Đại vào điều trị. Thực hiện nghiêm công tác báo cáo trường hợp bệnh truyền nhiễm đầy đủ, chính xác, kịp thời theo Thông tư số 54/2015/TT-BYT ngày 28/12/2015 của Bộ Y tế.

3. Trung tâm Y tế huyện, thành phố

- Xây dựng, trình trình cấp có thẩm quyền phê duyệt Kế hoạch phòng, chống bệnh Đại lồng ghép với kế hoạch phòng, chống dịch bệnh động vật của địa phương; hàng năm bố trí kinh phí trong phạm vi dự toán được giao để thực hiện kế hoạch tại địa phương, bao gồm kinh phí tổ chức tiêm phòng vắc xin; công tiêm phòng; kinh phí mua vật tư, hóa chất xử lý ổ dịch; kinh phí tổ chức tuyên truyền, kiểm tra công tác phòng, chống bệnh Đại của địa phương, đảm bảo mỗi địa phương phải có ít nhất 01 điểm tiêm ngừa vắc xin phòng bệnh Đại.

- Giám sát chặt chẽ phát hiện sớm trường hợp mắc bệnh đầu tiên tại ấp, xã, phường, hộ gia đình để khoanh vùng và xử lý kịp thời. Triển khai hoạt động xử lý triệt để ổ dịch theo đúng Hướng dẫn giám sát phòng, chống bệnh đại của Bộ Y tế. Tuyên truyền, hướng dẫn nhân dân thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh Đại.

- Chuẩn bị đầy đủ thuốc, trang thiết bị hồi sức cấp cứu và các phương tiện cần thiết để sẵn sàng tiếp cận, cấp cứu và điều trị bệnh nhân.

- Báo cáo kịp thời cho khối dự phòng thông tin các trường hợp nghi bệnh dại đầy đủ, chính xác theo quy định. Tổ chức thực hiện nghiêm việc thông tin báo cáo và khai báo bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm theo Thông tư số 54/2015/TT-BYT.

- Chỉ đạo cơ sở y tế tổ chức tiêm ngừa vắc xin phòng Dại cho người trên địa bàn phụ trách tuyên truyền và tư vấn cho người đến tiêm vắc xin phòng bệnh Dại về tuân thủ tiêm đủ liều, đúng thời gian để đạt hiệu quả đồng thời rà soát lại tất cả các cơ sở y tế tư nhân có tiêm ngừa vắc xin phòng bệnh Dại thực hiện nghiêm chỉnh báo cáo thông tin người tiêm phòng vắc xin bệnh Dại cho cơ quan y tế cùng cấp.

- Giám sát các trường hợp người nghi bị phơi nhiễm với vi rút dại đến khám và điều trị dự phòng tại các điểm tiêm phòng dại. Thống kê theo dõi đầy đủ các trường hợp đến tiêm ngừa dại ở các phòng tiêm ngừa vắc xin trên địa bàn thông tin theo nội dung phụ lục 1: “Bảng theo dõi tiêm vắc xin phòng dại và huyết thanh kháng dại”.(Theo Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ trưởng Bộ Y tế hướng dẫn giám sát phòng, chống bệnh dại trên người).

4. Cơ sở y tế tư nhân

Đảm bảo các kỹ năng tư vấn, chỉ định và tiêm vắc xin Dại phòng bệnh Dại cho người; kỹ thuật bảo quản và vận chuyển vắc xin, theo dõi sau tiêm đúng theo quy định Bộ Y tế.

Thực hiện nghiêm chỉnh báo cáo hàng tuần về thông tin người tiêm phòng vắc xin bệnh Dại cho Trung tâm Y tế huyện, thành phố và Trung tâm Kiểm soát bệnh tật. Thống kê theo dõi đầy đủ các trường hợp đến tiêm ngừa dại ở các phòng tiêm ngừa vắc xin trên địa bàn thông tin theo nội dung phụ lục 1: “Bảng theo dõi tiêm vắc xin phòng dại và huyết thanh kháng dại” theo Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014 của Bộ trưởng Bộ Y tế hướng dẫn giám sát phòng, chống bệnh dại trên người. Chú ý việc khai thác thông tin nơi người bệnh bị phơi nhiễm.

Trên đây là Kế hoạch triển khai công tác phòng, chống bệnh dại năm 2024 trên địa bàn tỉnh Kiên Giang. Sở Y tế yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị nghiêm túc tổ chức triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (để báo cáo)
- BGĐ. SYT (để báo cáo);
- SYT: VP, NVYD, KHTC, QLHN BHYT;
- TTKSBT tỉnh (để thực hiện);
- BVĐK và BVSN tỉnh (để thực hiện);
- TTYT các huyện/Tp (để thực hiện);
- Cơ sở y tế tư nhân;
- Trang TTĐT Sở Y tế;
- Lưu: VT, ntml, “HT”.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Chung Tấn Thịnh